

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om særlig indkomstskat m. v.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ændringer vedrørende frigørelsesafgift m. v.).

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 97) findes i tidenden sp. 2882, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2325).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Junl-Madsen: Jeg kan på hele udvalgets vegne meddele, at udvalget har kunnet tiltræde forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og de af ministeren stillede ændringsforslag. Man opnår derved, at den såkaldte bondegårdsregel, der blev afskaffet for visse områders vedkommende i 1965, genindføres, således at den nye vurdering kan foretages alene under hensyntagen til, hvilken afkastning de pågældende arealer kan give, for så vidt de ligger i et yderzoneområde, altså fremover i et landzoneområde. Endvidere er der taget højde for, at bondegårdsreglen, såfremt visse betingelser opfyldes, også kan anvendes i de nye byzoneområder, men det er der gjort rede for under debatten om frigørelsesafgiften.

Derudover er der det nye i det behandlede lovforslag, at fremover skal der ved vurdering foretages en særskilt vurdering af stuehus og have i forbindelse med ejendomme, hvor der er landbrug og gartneri. Det har betydning for afskrivningsmulighederne på de pågældende ejendomme, og det kan selvfølgelig også have betydning i anden henseende.

[Juul-Madsen.]

Der har i udvalget været enighed om såvel lovforslaget som de stillede ændringsforslag, og jeg kan anbefale, at man stemmer for ændringsforslagene og lovforslaget.

Den fg. finansminister (Ninn-Hansen): Jeg vil gerne takke for den redegørelse, hr. Juul-Madsen har givet på udvalgets vegne, for tilslutningen, der er givet til lovforslaget, og jeg vil også gerne takke udvalget for den forståelse, der blev vist, således at vi kunne sætte prøvевurderingerne i gang, selv om lovforslagets vedtagelse måtte vente nogen tid på grund af de nye bestemmelser om frigørelsesafgift. Det ville selvfølgelig have været uheldigt, hvis dette skulle have medført udsættelse af de vurderinger, vi skal have til efteråret, men udvalget viste megen forståelse på det punkt, og det takker jeg for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af pensionstillæg og ændring af fradragsregler m. v.), forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af pensionstillæg m. v. og ændring af fradragsregler), forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af pensionstillæg og ændring af fradragsregler) og forslag til lov om midlertidigt tillæg til folke-, invalide- og enkepensionister samt om midlertidig forhøjelse af grænsen for hjælp til underhold har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Jørgen Andersen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren tage initiativ til ophevelse af presselovens bestemmelse om bogtrykkeres pligt til at aflevere eksemplarer til politiet af alle periodiske skrifter?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid efter spørgetiden i morgen.

Med skrivelse af dags dato har indenrigsministeren fremsendt skriftlig besvarelse af et af folketingsmand Kjær Rasmussen stillet spørgsmål. Spørgsmålet og besvarelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftligt besvaret spørgsmål.

Af *Kjær Rasmussen* til *indenrigsministeren* (27. maj 1969):

„Kan ministeren oplyse, hvorvidt der nu og i fremtiden vil være mulighed for at tilgodese, at alle patienter med nyresvigt kan få dialysebehandling ud over på det i nyrebetænkning nr. 1 angivne antal behandlingscentre?“

Begrundelse.

De seks centre i nyrebetænkningen omhandler: rigshospitalet, Københavns kommunehospital, Københavns amts sygehus i Glostrup, Århus kommunehospital samt de to endnu ikke oprettede behandlingscentre på Odense amts og bys sygehus og Ålborg amtssygehus. Så vidt man kan udlede af betænkningen, satser disse centre alene på at dialysere med henblik på transplantation.

Imidlertid er forholdet i dag jo det, at omkring 900 mennesker årligt dør af nyresvigt, bl. a. fordi de ikke p. t. har mulighed for at få nogen donor. Derfor ville det for disse patienter være af stor betydning, om der blev oprettet satellitcentre med det ene formål at dialysere.

Spørgeren har henvendt sig til hr. Vagn Erik Mortensen, Råhavevej 4, 2730 Herlev. Denne modtog den 17. december 1968 et brev fra hr. statsminister Hilmar Baunsgaard, hvori det blev tilkendegivet, at så vidt statsministeren var orienteret, ville der blive tale om udbygning af selvstændige dialysecentre. Med nyrebetænkningen in

[Kjær Rasmussen.]

mente vil det være af interesse at få oplyst, hvorvidt de af statsministeren omtalte selvstændige dialysecentre vil blive oprettet.

Endvidere vil det være værdifuldt at få en tilkendegivelse om, hvorvidt bevillinger til sådanne vil blive ydet, samt om §§ 4 og 5 i lovforslag nr. 164 om sygehusvæsen vil bevirke, at der ikke kan oprettes selvstændige dialysecentre, og om allerede oprettede vil blive krævet nedlagt.

Det understeges, at formålet med dialysebehandlingen har tre aspekter:

1) at holde patienten i live, 2) at nedsætte hans lidelser og 3) at give videnskaben tid til yderligere transplantationsforskning, således at en større procentdel af de nuværende patienter eventuelt vil kunne reddes.

Den fg. indenrigsminister *Knud Thestrups* svar (3. juni 1969):

Som det vil være hr. Kjær Rasmussen bekendt fra det svar, jeg den 30. april 1969 afgav på et af hr. Holst stillet spørgsmål (Folketingstidende sp. 6128-6130), rejser spørgsmålet om behandlingen af patienter med kronisk nyresvigt en række problemer af såvel lægelig som økonomisk art. Jeg fremhævede i mit svar, at disse problemer har været undergivet en indgående behandling i et af sundhedsstyrelsen nedsat ekspertudvalg, der har afgivet den af hr. Kjær Rasmussen i sit spørgsmål omtalte nyrebetænkning nr. 1, hvori det bl. a. er påpeget, at det af rent lægelig-tekniske grunde er nødvendigt, at behandlingen af patienter med kronisk nyresvigt koncentrerer på de i begrundelsen for spørgsmålet nævnte sygehuse.

Af disse sygehuse er Københavns kommunehospital, amtssygehuset i Glostrup, Odense amts og bys sygehus og Ålborg amtssygehus foreløbig foreslået udbygget til sådanne selvstændige dialysecentre, som bebudet af statsministeren i et brev af 17. december 1968 til hr. Vagn Erik Mortensen. Om disse centre vil blive udbygget, afhænger af de stedfindende forhandlinger mellem indenrigsministeriet og de nævnte sygehuse, der jo som bekendt er kommunale, hvorfor beslutningen om en udbygning må træffes af de respektive kommunale råd. Det er mit håb, at udbygningen kan finde sted, og jeg kan i denne forbindelse gøre opmærksom på,

at regeringen har besluttet at søge de bevilgende myndigheders tilslutning til, at staten afholder de fulde anlægsgudgifter i forbindelse med disse samt de i betænkningen nævnte øvrige 2 centres etablering.

Det er min opfattelse — og denne opfattelse bygger på de lægelige eksperteres vurdering — at disse 4 dialysecentre sammen med de foreslåede centre på rigshospitalet og Århus kommunehospital, hvor tillige transplantationer udføres, såfremt de udbygges til den i betænkningen foreslåede kapacitet, i en overskuelig fremtid vil kunne tilgodese behandlingen af de kroniske nyrepatienter, hvor dialysebehandling kan bringes i anvendelse med rimelig udsigt til et gunstigt resultat.

Jeg vil i denne forbindelse gerne understrege, således som jeg også gjorde det i mit svar til hr. Holst, at af de ca. 900 årlige dødsfald, hvor nyresvigt i statistikken er anført som dødsårsag eller medvirkende dødsårsag, ville kun et begrænset antal være kunnet undgået ved transplantation eller dialysebehandling, fordi hovedparten af patienterne samtidig havde andre svære sygdomme som f. eks. blodtryksforhøjelse, forkalkning, hjertelidelse, hjernelidelse og alderdomssvækkelse, der i sig selv ville medføre døden på grund af beskadigelse af andre organsystemer end nyrerne. Antallet af patienter, for hvem transplantation eller langtidsdialyse kan føre til helbredelse, respektive forlængelse af livet, kan ikke umiddelbart opgøres på basis af de foreliggende inden- og udenlandske statistikker, men dette spørgsmål er i øjeblikket genstand for en særlig undersøgelse.

Jeg vil endvidere gerne fremhæve, at de foreslåede seks dialysecentre ikke alene vil tage patienter i dialyse, hvor umiddelbar transplantation kan finde sted, d. v. s. hvor der findes en frivillig, vævstypemæssigt og på anden måde velegnet donor i patientens nærmeste familie, men også vil inddrage et større antal patienter, hvor dette ikke er tilfældet. Årsagen hertil er, at der efter betænkningens fremkomst er åbnet mulighed for en udvidet anvendelse af nyrer fra afdøde, bl. a. gennem etablering af et skandinavisk, regionalt samarbejde, som skal sikre, at nyrer fra nyligt afdøde anvendes til de bedst egnede patienter inden for en større region, og som forudsætter, at man

[Den fg. indenrigsminister.]

inden for regionen har et større antal patienter i dialyse, som er vævstypebestemt og anmeldt til et centralt register.

Hvad angår det af hr. Kjær Rasmussen rejste spørgsmål om, hvorvidt bestemmelserne i §§ 4 og 5 i den nu af folketingsvedtagne sygehuslov vil bevirke, at der ikke kan oprettes selvstændige dialysecentre, og at allerede oprettede vil blive krævet nedlagt, vil jeg gerne bemærke, at jeg forudsætter, at hr. Kjær Rasmussen her har tænkt på sygehusafdelinger, der ud over de før omtalte dialysecentre i dag foretager eller i fremtiden får til hensigt at foretage behandling med langtidsdialyse.

Som det fremgår af sygehuslovens § 4, stk. 1, skal der nu af indenrigsministeriet føres forhandling med sygehusrådet, hvori som bekendt samtlige sygehusejende kommuner er repræsenteret, om de vejledende retningslinjer, der skal være gældende for sygehusvæsenets fremtidige udbygning. Jeg kan på nuværende tidspunkt ikke udtale mig om, hvorledes disse retningslinjer, der jo vil blive afgørende for, hvor omfattende og hvor detaljeret de fremtidige sygehuskommuners planlægning, jfr. § 4, stk. 2, skal være, vil blive udformet, lige så lidt som jeg på nuværende tidspunkt vil kunne sige, hvilket omfang den sygehusrådet og indenrigsministeriet i § 4, stk. 3, tillagte godkendelsesfunktion vil få. Jeg vil dog på forhånd anse det for yderst usandsynligt, at sygehusrådet og indenrigsministeriet med hjemmel i § 4 vil kræve eksisterende dialysevirksomhed bragt til ophør.

For så vidt angår sygehuslovens § 5, vil jeg gerne anføre, at indenrigsministeriet naturligvis ikke vil nægte en projektgodkendelse af et sygehusbyggeri, der forudsætter en virksomhed, som enten er godkendt i henhold til § 4, eller som efter de retningslinjer, der vil blive fastlagt for denne bestemmelses anvendelse, ikke kræver godkendelse af sygehusrådet og indenrigsministeriet.

Hr. Kjær Rasmussen har endelig ønsket en tilkendegivelse om, hvorvidt der af staten vil blive stillet midler til rådighed for sygehuse ud over de nævnte 6 centre, der foretager behandling med langtidsdialyse.

Jeg må her benytte lejligheden til at gentage, hvad jeg sagde i mit svar til hr. Holst,

nemlig at det efter sygehusloven påhviler landets kommuner — når bortses fra rigshospitalet — at tilvejebringe de fornødne midler for sygdomsbehandling, herunder også af de heromhandlede tilfælde af nyresvigt. Kommunernes udgifter hertil vil efter den nu vedtagne sygehuslov være genstand for 35 pct. statsrefusion.

Regeringen agter ikke for tiden at søge de bevilgende myndigheder om statsbevilgninger til dialyse- og transplantationsvirksomhed på kommunale sygehuse ud over de før omtalte centre. Jeg tillader mig her at henvise til det svar, jeg har afgivet til folketingsudvalget, der bl. a. behandlede lovforslag nr. 164 om sygehusvæsenet, og som er optrykt i udvalgsbetænkningen.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. juni, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om visse hovedlandevejstrækninger.

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om by- og landzoner.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om byplaner.

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i bygge lov for købstæderne og landet. (Byggeri i det åbne land).

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om sanering.

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om boligtilsyn.

8) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af bygge lov for staden København.

[Formanden.]9) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri.

10) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

11) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om leje.

12) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om forsvarets organisation m. v.

13) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om forsvarets personel.

14) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om hjemneværnet.

15) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af valgretsalderen til folketinget.

Mødet hævet kl. 17.30.

115. møde.

Onsdag den 4. juni kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Ivar Nørgaard, Falk Hansen, Horn, J. O. Krag, Niels Matthiasen og Helge Nielsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om visse hovedlandevejsanlæg i og ved København.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ivar Nørgaard): Jeg skal herved på mit partis vegne tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om visse hovedlandevejsanlæg i og ved København.*

Principbeslutningen for 3 uger siden om placeringen af den kommende storlufthavn på Saltholm vil gribe afgørende ind i prioriteringen af en række anlægsopgaver omkring København.

Jo hurtigere lufthavnens flytning realiseres, desto hurtigere skal de tilsluttende vejanlæg, tunnelbaner m. v. etableres.

Principbeslutningen om lufthavnens placering får navnlig betydning for motorvejsanlæggene i den sydvestlige del af København og griber afgørende ind i bl. a. Glostrup og Hvidovre kommuners trafikplanlægning og byplanlægning.

Daværende trafikminister Svend Horn nedsatte den 19. januar 1967 det såkaldte Kalvebodudvalg til bl. a. at undersøge mulighederne for en ændret linjeføring af den sydlige vestmotorvejs indføring til København.

Allerede i forbindelse med vedtagelsen af 1964-loven var der i alle partier betænkelighed ved linjeføringen, som går igennem betydelige bebyggede områder og dermed skaber såvel byplanmæssige, trafikale som støjmessige problemer for de vestlige kommuner.

Foruden storlufthavnens placering er der siden 1964-lovens vedtagelse i det såkaldte samejeudvalg truffet beslutning om udbygning af Vestamager, og den hidtil valgte linjeføring for den sydlige motorvejs indføring vil også skabe en række problemer i forbindelse med etableringen af de kommende byer på Vestamager.

Selv om Kalvebodudvalget endnu ikke har afsluttet sit arbejde, mener jeg at kunne konstatere, at der i udvalget er bred enighed om, at motorvejen igennem Engstrand Allé ud fra mange synspunkter er uheldig, og jeg tillader mig derfor at fremsætte et forslag til ændring af lov nr. 167 af 27. maj 1964, således at man undgår de uheldige konsekvenser, den hidtil valgte linjeføring ville medføre. Idet jeg henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg